

DE TOP VIJF VAN 2006

Onderstaande tabel geeft voor alle zeven reptielsoorten de in's en out's van de vijf hoogste tellingen: hoeveel, wanneer, door wie en waar.

SOORT	AANTAL(+juv.)	DATUM	MONITOORDER	TRAJECT	PROVINCIE	BIJZONDERHEID
muurhagedis	201 (+71)	20-09-2006	Ger v Hees & Jan America	Maastricht Hoge Fronten	Limburg	
muurhagedis	193 (+138)	11-10-2006	Ger v Hees & Jan America	Maastricht Hoge Fronten	Limburg	
muurhagedis	189 (+49)	17-10-2006	Ger v Hees & Jan America	Maastricht Hoge Fronten	Limburg	
muurhagedis	180 (+44)	28-09-2006	Ger v Hees & Jan America	Maastricht Hoge Fronten	Limburg	
muurhagedis	177 (+24)	13-08-2006	Ger v Hees & Jan America	Maastricht Hoge Fronten	Limburg	
levendb. hagedis	75 (+12)	13-08-2006	Angela de Wild	Kaapse Bossen, hakhout	Utrecht	
levendb. hagedis	63 (+1)	12-08-2006	Piet van Delft	Omgeving Waalre	Noord-Brabant	
levendb. hagedis	62 (+4)	03-08-2006	Piet van Delft	Omgeving Waalre	Noord-Brabant	
levendb. hagedis	62	04-06-2006	Mai Arets	Wrakelberg	Limburg	
levendb. hagedis	59	02-05-2006	Kees Musters	Duinen van Schouwen	Zeeland	
zandhagedis	71	21-04-2006	Wim de Wild	Heidestein Bornia	Utrecht	
zandhagedis	62	03-05-2006	Ruurd van Donkelaar	Noordelijke Manderheide	Overijssel	
zandhagedis	58	20-04-2006	Wim de Wild	Houtbeekweg-Kootwijkse Veld	Gelderland	+ 17 adders en 7 hazelwormen
zandhagedis	55	27-07-2006	Ruurd van Donkelaar	Noordelijke Manderheide	Overijssel	
zandhagedis	48	02-06-2006	Rob van Westbroek	De Blink, ingang Ouden Dijk	Noord-Holland	
ringslang	41	17-06-2006	Gré ter Word	Kuinderbos	Flevoland	
ringslang	30	16-06-2006	Pieter de Wijer	Diemerzeedijk	Noord-Holland	
ringslang	20	21-04-2006	Pieter de Wijer	Diemerzeedijk	Noord-Holland	
ringslang	18	24-04-2006	Ingo Janssen	IJdoorn	Noord-Holland	
ringslang	17	28-04-2006	Pieter de Wijer	Diemerzeedijk	Noord-Holland	
adder	32	11-04-2006	Albert Henckel	Kibbelhoek/Westerveen	Drenthe	
adder	31	15-04-2006	Wim Andela	Duurswouderheide	Friesland	
adder	31	15-04-2006	Leon Wieteler	Haaksbergerveen	Overijssel	
adder	30	21-04-2006	Walpot/Verver	Doldersummerveld	Drenthe	
adder	24 (+20)	04-09-2006	Jan & Annie Rocks	Bargerveen	Drenthe	+ 50 levendb. hag +5 gladde slangen
hazelworm	16	02-04-2006	Alex Kloor	Lage Fronten: spoor 4	Limburg	
hazelworm	13	02-05-2006	Walpot/Verver	Wapserveld-plaatjesroute 1	Drenthe	
hazelworm	13	26-08-2006	Mai Arets	spoorlijn Chevreumont-Hopel pla	Limburg	
hazelworm	12	19-04-2006	Alex Kloor	Lage Fronten: spoor 4	Limburg	
hazelworm	12	07-05-2006	Ilco van Woersem	Spoor Hilversum-Baarn	Utrecht	
gladde slang	11	26-06-2006	Peter Keijzers	Deurnsche Peel	Noord-Brabant	
gladde slang	10	12-08-2006	Jan & Annie Rocks	Bargerveen	Drenthe	ook 15 adders
gladde slang	9	10-08-2006	Wim de Wild	Kootwijk	Gelderland	
gladde slang	9	04-08-2006	Wim de Wild	Kootwijk	Gelderland	
gladde slang	7	29-05-2006	Peter Keijzers	Deurnsche Peel	Noord-Brabant	

hoeveel? en wanneer?

De soort met de hoogste aantallen staat bovenaan Dat is de *muurhagedis* en dat is uit te leggen omdat de hele groep muurhagedissen in Maastricht integraal geteld wordt. Wel opvallend is dat de hoogste aantallen allemaal in de nazomer, vanaf half augustus gezien worden.

De *levendbarende hagedis* en de *zandhagedis* blijken in gelijke hoeveelheid gezien te worden; de *zandhagedis* vooral in het voorjaar; de *levendbarende* – juist veel in augustus.

Van de slangen blijkt de *ringslang* het hoogst te scoren in april (paartijd) en juni (zwangere vrouwen) op de voet gevolgd door de *adder* die vooral in april (paartijd) veel gezien wordt.

De *hazelworm* en *gladde slang* sluiten de rij met de laagste aantallen. De *hazelworm* heeft hoge scores in april. Dat is verrassend vroeg voor de hazelworm, maar verklaarbaar omdat de april-waarnemingen gedaan zijn aan op dezelfde

plek, wat een overwinteringsplaats was. Dus eigenlijk waren ze nog in winterrust. De *gladde slang* is een echte zomersoort. Vooral in augustus, als de vrouwen bijeenkomen op plekken waar gebaard wordt, zijn ze betrekkelijk gemakkelijk te zien.

waar?

Limburg wordt het meest genoemd, bij drie verschillende hagedissoorten. Drenthe komt vijf keer voor; drie keer voor de adder en alle drie op een verschillende locatie. Deze provincie heeft absoluut de beste habitats voor adders in Nederland. Ook Noord-Holland staat vijf keer in de tabel, vier keer voor de ringslang (allemaal rondom het IJmeer, hoewel drie keer op dezelfde locatie). Noord-Brabant scoort vier keer, twee keer voor levendbarende hagedissen en twee keer voor gladde slangen! Dan hebben we Utrecht, Overijssel en Gelderland die elk met drie verschillende soorten op de lijst

staan. Tenslotte komt Friesland één keer voor met de adder, Zeeland één keer met de levendbarende hagedis en Flevoland één keer met de ringslang. Er is maar één provincie, Zuid-Holland, die in het rijtje niet voorkomt.

mooië spreiding

We mogen concluderen dat de spreiding van goede locaties met redelijk veel dieren niet slecht is. Alleen de muurhagedis wordt in één gebied geteld, meer locaties zijn er ook niet. Maar levendbarende hagedis en zandhagedis hebben rijke locaties in vier verschillende provincies; adder, hazelworm en gladde slang in drie provincie, en de ringslang in twee.

Foto links: De plek langs het spoor waar Alex Kloor zoveel hazelwormen zag.

Vroege waarneming 2007

Op 15 februari 2007 waren Paul en Loes van der Poel op de Tafelbergheide (Het Gooi) waar ze een klapekster betraptten:

“Na enkele keren bidden zagen we op gegeven ogenblik de Klapekster opvliegen met een hagedis. Eerst ging hij met de prooi in een bremmetje zitten en later in een eik, om daarna door te vliegen in de richting van een leemkuil. Na enkele minuten kwam hij zonder prooi terug naar zijn favoriete hoekje.

Ik heb enkele foto's gemaakt van vrij grote afstand toen hij in op de brem zat en in de eik. Het

vliegbeeld is niet scherp geworden, doordat alles razend snel ging. Ik heb de foto's wat uitvergroot, waardoor de scherpte terugloopt. Maar duidelijk is bij de eerste twee foto's de gele buik van de hagedis te zien”.

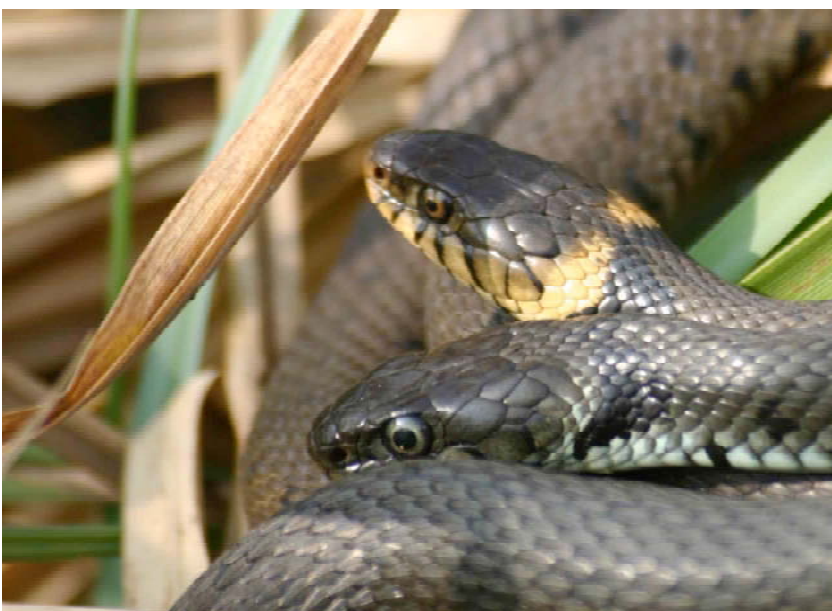
Boven: Klapekster vliegt op met prooi (pijl) op een levendbarende hagedis

Onder: Klapekster met hagedis geland in bremstruik. Fotoos: Paul van der Poel.

Simon van der Heijde maakte deze foto in 2004 op zijn traject in de Veluwezoom. Ook dit jaar zag hij er gladde slangen: twee stuks op 6 juli

Parende ringslangen. Deze fraaie foto van de verschillend gekleurde koppen van het liefdespaar is gemaakt op 5 maart 2005, maar we weten niet door wie. Was het Jan van Arkel? Wil de fotograaf zich laten horen?

Deze adder is gefotografeerd in De Meinweg, half maart dit jaar door Ferry van Stralen. Dit jaar is het monitoren van adders op de Meinweg stil gelegd. Ton Lenders vindt het niet verantwoord om met de huidige slechte adderstand in het gebied door te gaan welk welk onderzoek aan adders dan ook. Erg jammer, het gaat hier om de enige Zuid-Nederlandse populatie.